

หลักสูตรการทำพวงมาลัยผ้าถุง หลักสูตร ๕ ชม.

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอคลองเขื่อน

- ☐ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ☒ กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม
☐ กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ ☐ กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ ☐ กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

ความเป็นมา

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.๒๕๖๖ มาตรา ๙ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการด าเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๙) : ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) : มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ หมายความว่า ๑๒ ไทยมีก าลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยเพิ่มก าลังคนคุณภาพ รองรับภาคการผลิตเป้าหมาย และพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต นโยบายรัฐบาล : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๒ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตมุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) : ประเด็น ที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนา ก าลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิ การศึกษาผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้ง การศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย ผลิต ขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ยัง เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรมหลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพและเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up – skill re – skill และ new – skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ข้อที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายเพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ

พวงมาลัยผ้าถุง เป็นอาหารที่รู้จักกันมานานร่วมศตวรรษ เป็นได้ทั้งกับข้าว และเครื่องเคียง เป็นอาหารลูกผสมระหว่างไทยและจีน ซึ่งสังเกตได้จากเครื่องปรุง และวิธีทำ ที่มีลักษณะผสมกัน ระหว่างครัวทั้งสอง ผู้ที่ปรุงได้อร่อยขึ้นชื่อมักมีเคล็ดลับที่ไม่ค่อยบอกใคร โดยเฉพาะวิธีการทอดเส้นหมี่ ต้องเป็นเส้นที่มีความกรอบพอดีไม่แข็งไป ไม่ร่วนไป และเมื่อนำมาคลุกกับน้ำปรุงรสต้องคงความกรอบ ไม่ยุบตัว พวงมาลัยผ้าถุงเป็นของทานเล่น เป็นอาหารว่าง เป็นอาหารทานกับข้าวมีมาตั้งแต่สมัยโบราณครั้งรัชกาลที่ ๕ และได้มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน พวงมาลัยผ้าถุงทองโบราณ เป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งที่ยังคงอนุรักษ์ เพื่อให้ยังคงรักษารสของการเป็นอาหารไทยโบราณ จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ การทำพวงมาลัยผ้าถุงนั้น การปรุงรสน้ำคลุกหมี่จะต้องมีน้ำปรุงรส ๕ ชนิด ได้แก่ น้ำส้มซ่า น้ำส้มมะขาม น้ำปลา น้ำมะนาว และน้ำตาลปี๊บ หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งพวงมาลัยผ้าถุงจะหมดรสชาติความอร่อยไปทันที การทำพวงมาลัยผ้าถุงมีเคล็ดลับมากมาย ตั้งแต่การเตรียมเส้นหมี่ไปจนถึงการเคี่ยวน้ำปรุงรส ต้องไม่ให้เส้นหมี่พองเกินไปหรือแข็งกระด้างเกินไปเอกลักษณ์ของพวงมาลัยผ้าถุงทรงสวย เป็นภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษที่ถ่ายทอดกันมา มีรสชาติที่มีความอร่อย กรอบ มัน และผลิตจากวัตถุดิบที่คัดเลือกอย่างดี เพื่อลูกค้า ซึ่งใช้เป็นอาหารว่างทานเล่น ของฝาก

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลคลองเขื่อน จึงจัดทำ หลักสูตรการทำพวงมาลัยผ้าถุง เพื่อเป็นช่องทางในการขยายอาชีพ เพื่อมุ่งพัฒนาคน ให้ได้รับการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ สามารถสร้างรายได้อาชีพให้มีความมั่นคง

หลักการของหลักสูตร

การจัดกิจกรรมฝึกอาชีพโดยสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้มีการพัฒนา หลักสูตรอาชีพตามความต้องการของผู้เรียนโดยให้มีการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill) ให้แก่ผู้เรียน และประชาชนทั่วไป เช่น ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ การค้าขาย การเกษตร ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) และอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างมีความสุข สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ การต่อยอดอาชีพเดิมให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ การเพิ่มศักยภาพในการผลิต ส่งเสริมความรู้เรื่องบรรพบุรุษ และการส่งเสริมการขายผ่านระบบออนไลน์ โดยให้อยู่ในกระบวนการจัดทำหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตร กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง ให้ครบกระบวนการจัดการเรียนการสอนในการส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีงานทำ และมีรายได้

ดังนั้น การจัดทำหลักสูตร การทำพวงมาลัยผ้าถุง จัดเป็นหลักสูตรในกลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม เป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) ให้กับผู้เรียนที่มีความสนใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับตนเอง ลดรายจ่ายในครัวเรือนได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

จุดหมายของหลักสูตร

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการฝึกอาชีพ การทำพวงมาลัยผ้าถุง
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน การทำพวงมาลัยผ้าถุง
๓. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการมีอาชีพใหม่ (New Skill)

ระยะเวลา

จำนวน ๕ ชั่วโมง แบ่งเป็น

ทฤษฎี ๒ ชั่วโมง

ปฏิบัติ ๓ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง	๑.๑ อธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๑.๒ อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง ได้แก่ ความต้องการของตลาด วัสดุ อุปกรณ์ ๑.๓ บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๑.๒.๑ ความต้องการของตลาด ๑.๒.๒ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ๑.๓ ทิศทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพที่สามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ ๑.๓ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง	๒	
๒	ทักษะอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง	๒.๑ เตรียมการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๒.๑.๒ การคัดเลือกวัสดุ ๒.๑.๓ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๒.๒ การทำพวงมาลัยผ้าถุง	๒.๑ ขึ้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๒.๑.๑ การคัดเลือกวัสดุสำหรับใช้ทำพวงมาลัยผ้าถุง ๒.๑.๒ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการทำพวงมาลัยผ้าถุง	๒.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๒.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๓ จัดให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติการการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๒.๔ จัดบันทึกผลการเรียนรู้		๓

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๒.๓ การดูแลรักษา	๒.๒ ขั้นตอนการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๒.๓ ขั้นตอนการดูแลรักษา	๒.๕ ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด ๒.๖ ฝึกปฏิบัติจริง วิธีการทำพวงมาลัยผ้าถุง ๑. การคัดเลือกวัสดุ ๒. สาธิต/ปฏิบัติ		

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้
๒. วิทยากร
๒. วัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกอาชีพจริง

การวัดผลประเมินผล

๑. การวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (๒๐)
๒. การวัดทักษะการปฏิบัติจริง (๔๐)
๓. การประเมินคุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ (๔๐)

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. ได้ชิ้นงานที่มีคุณภาพพอเพียงที่จะสามารถนำไปจัดจำหน่ายได้